

A Magyarhoni Földtani Társulat saját tulajdonú ingatlana
– Budapest I. kerület Csalogány u. 12. I. em. 1. –
megszerzésének története

A történet 1997. decemberében, vagy jóval korábban, 1989-ben kezdődött.

Az Egyesülési jogról szóló 1989. évi II. tv. §-a kimondta:

„Az egyesülési jog mindenkit megillető alapvető szabadságjog, amelyet a Magyar Köztársaság elismer, és biztosítja annak zavartalan gyakorlását. Az egyesülési jog alapján mindenkinek joga van arra, hogy másokkal szervezeteket, illetőleg közösségeket hozzon létre, vagy azok tevékenységében részt vegyen”

A Magyarhoni Földtani Társulat (továbbiakban: Társulat) e törvény alapján vált a rendszer-váltás után önálló jogi személyiségű társadalmi szervezetté. Mai szóhasználatával civil szervezetté.

Előtte 1948-tól a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének (továbbiakban MTESZ) tagegyesületeként, a szövetségen keresztül juttatott állami támogatásból működött, a szövetséggel közös bankszámlája és mérlege volt.

1989. óta önálló bejegyzésű civil szervezetként már saját maga felel a gazdálkodásáért, a mérlegéért, az alkalmazottaival szemben munkáltató jogok és kötelezettségek illetik meg. Emellett a MTESZ tagságát sem szüntette meg – további számos egyesülettel – a Budapest II. ker. Fő u. 68. állami tulajdonú irodaház maradt a székhelye, az Alapszabályában rögzített céljai szerint ott működött.

A működési költségeket, a MTESZ, mint ingyenes használati joggal rendelkező szövetség, az egyesületek által használt m² alapján állapította meg, melyet „rezi” költségek címen az ott működő egyesületek fizettek meg. A MTESZ-nek abban az időben közel 40 tagegyesülete volt, ezeknek többségében a Fő u. 68-ban, kisebb számban a Kossuth tér 6–8. sz. alatt voltak az irodáik.

A következő lényeges változást az 1997. évi CXLII. „A társadalmi szervezetek által használt állami tulajdonú ingatlanok jogi helyzetének rendezéséről” szóló törvény hozta.

Ez a törvény 1997. december 17-én jelent meg a Magyar Közlöny 113. számában. A végrehajtásáról szóló pedig két nappal később a 115. számban.

A törvény rendelkezéseit azokra az állami tulajdonban lévő ingatlanokra kellett alkalmazni, amelynek a kezelői jogát a Kincstári Vagyoni Igazgatóság gyakorolja.

A pontosság kedvéért a következő bekezdés, szó szerint:

„Tv. 2. § (1) A szervezet elhelyezését szolgáló ingatlant, ingatlanrészt (továbbiakban együtt: ingatlan) – a tevékenységhez szükséges mértékben – a Tv. 2. §-a alapján arra ingyenesen használati jogot szervezett társadalmi szervezet tulajdonába kell adni.”

Igénybejelentést lehetett benyújtani 1998. február 27-ei jogvesztő határidőig. Ekkor kezdődtek a küzdelmes idők, az akkor éppen 150 éves Társulatunk jogaiért. Fontos tudni, hogy nem a jogalkotóval, nem az állammal, hanem a szövetséggel kellett megküzdeni.

A Tv. 1997. december 17-én jelent meg, de a MTESZ vezetése egyáltalán nem tájékoztatta az egyesületek elnökeit, vagy ügyvezetőit, hogy ezzel feladatuk van.

1997. december 19-én BÉRCZI István a Társulat akkori elnöke és ZIMMERMANN Katalin ügyvezető más ügyben jártak a MTESZ elnökénél, ezután tárgyaltak az igazgatóval a törvényben foglaltakról. Már ott világossá vált, hogy a két fél véleménye igen távol van egymástól.

Január elejére beigazolódott, hogy szándékosan hallgattak a törvényről, úgy tettek, mintha ez a tagegyesületekre nem vonatkozna.

Szándékuk az volt, hogy az igénybejelentést valamennyi budapesti és vidéki ingatlanra – tulajdonszerzés céljából – csak a MTESZ nevében adják be. Nyilván felháborodtunk, hiszen úgy gondoltuk, hogy a törvény szerint a MTESZ-nek nincs ahhoz joga, hogy az általunk

használt irodákat is saját tulajdonként igényelje. Szilárd meggyőződésünk volt, hogy a MTESZ soha nem tudja igazolni, hogy bármely ingatlanrészünket a Társulatunk Alapszabályában (szakmai, földtani tudományos egyesület) rögzített célokra használja. Pedig a törvény legalapvetőbb elvárása ez volt, amit érvényes Alapszabállyal igazolni kellett. Az irodákat, és a kijelölt pincerészt, csak az abban meghatározott célokra lehetett használni.

Valamennyi egyesülettel felvettük a kapcsolatot, hogy figyelmeztessünk másokat is arra, hogy ez a törvény rájuk is vonatkozik, jogvesztő hatályú, és nagy veszteséget jelenthet, ha nem veszik komolyan. Ügyvédet fogadtunk.

1998. január 23-án Társulatunk ügyvezetője másik öt – a Fő utcában működő – egyesület vezetőjével együtt felkereste az MTESZ főigazgatóját abban a reményben, hogy érvényesíthetjük elképzelésünket. Azt javasoltuk, hogy a szövetséggel közösen adjuk be az igénybejelentést, minden egyesület igazolja magát a megfelelő módon és jelölje meg az általa használt területek nagyságát. A fennmaradó részt – amely a Kossuth téren és a Fő utcában is igen nagy terület volt, irodák és tárgyalók egyaránt – igényelje meg a MTESZ. A négy órás beszélgetésből kiderült, hogy az együttműködésre nincs esély.

Január 29-én Társulatunk Elnöksége ismét megtárgyalta a helyzetet. Készítettünk egy az érdekeinket szolgáló jogszerű és célszerű anyagot és a MTESZ Rendkívüli Szövetségi Tanácsának összehívását kezdeményeztük.

Az anyagot megküldtük valamennyi tagegyesületnek, a MTESZ Ellenőrző Bizottsága elnökének, és a nyolc főből álló MTESZ Elnökségnek.

Ebben az anyagban néhány fontos kérdést rögzítettünk:

– Rendkívüli szövetségi tanácsülés összehívását kezdeményezzük a Szövetségi Alapszabály 7.6. pontja alapján.

– A tulajdonszerzési lehetőséggel valamennyi tudományos egyesületnek élnie kell. A Fő u. 68. és a Kossuth tér 6–8. közel 40 önálló jogi személyiségű társadalmi szervezet székhelye. A szövetség ez ügyben nem tájékoztatta az egyesületeket, ezért van szükség a rendkívüli Szövetségi Tanácsülésre.

– Igazolni lehet, hogy amikor a MTESZ *ingyenes használati jogot* kapott az Államtól, akkor azt a tudományos egyesületek elhelyezésére, illetve azok működésének biztosítására kapta.

– A közös érdekképviselő nem lehet alapja annak, hogy a társult tagegyesületek hátrányos helyzetbe kerüljenek, jelen esetben elessenek a saját tulajdonszerzés jogától.

– Idéztünk a szövetség Alapszabályából: „*A Szövetség célja az autonóm tagegyesületek közös törekvéseinek szolgálata, közös érdekek képviselése*” Tehát a szövetség, mint az ingyenes használói jog megnevezettje, valamennyi tagegyesület nevében csak képviselőként jelenik meg.

1998. január 30-ai dátummal a MTESZ Elnöke körlevelet küldött az egyesületek apparátusvezetőinek (ügyvezetők)

A körlevél néhány lényeges pontja:

– A MTESZ használati joggal rendelkezik, ezért joga és kötelessége az ingatlanok sorsát rendező törvény végrehajtásából eredően minden szervezési és jogi igénybejelentés előkészítése és érvényesítése.

– A tagegyesületeknek ez ügyben külön *nem kell lépéseket tenni*.

– Közltek, hogy az igényeket február 20-ig kívánják benyújtani.

– „*Többekben felvetődik a kérdés, hogy a Technika Házakban elhelyezést nyert valamely szervezet e jogcímén kérhet-e tulajdont: Természetesen eredményesen nem...*” írták.

Számunkra ez azt jelentette, hogy azért nem a 27-ei határidőre, hanem már 20-án beadják az igényeket, hogy megelőzzék azokat, akik mégis igénylést nyújtanak be, továbbá, hogy ez lehetőleg még a Rendkívüli Szövetségi Tanácsülés előtt megtörténjen, ezzel is igyekeztek elbizonytalanítani az egyesületek vezetését. Komolyan gondolták, hogy egy tagegyesület „*Természetesen eredményesen nem...*” szerezhet tulajdont.

Főtitkárunk és egyben a MTESZ Szövetségi Tanácsába delegált képviselőnk CSÁSZÁR Géza a Rendkívüli Szövetségi Tanácsülés előtti időpontra, február 10-én 14:00 órára baráti beszélgetésre hívta az egyesületek vezetőit, hogy még egyszer elmagyarázhatnánk, hogy nagy hibát követnek el, ha nem adják be az igényüket. A megbeszélésen az ügyvédünk is jelen volt. Addigra már láttuk, hogy rajtunk kívül van még *három* egyesület, akik úgy gondolkodnak, mint mi, és biztosan beadják az igényüket, még úgy is, hogy tudják a területekre dupla igénylés fog a Kincstárhoz érkezni.

Ettől kezdve a „négyek bandája” elnevezés alatt emlegettük magunkat, talán mások is.

1998. február 12-én megtörtént a Rendkívüli Szövetségi Tanácsülés, ahol nagy többséggel leszavazták a javaslatunkat, és határozatot hoztak arról, hogy: *a Szövetségi Tanács nem ért azzal egyet, hogy bármely tagegyesület is igénylést adjon be a Kincstári Vagyonkezelő Igazgatósághoz.*

Természetesen Társulatunk és a további három egyesület, amelyeknek a vezetése már döntött, hogy az egyesületük jövője és a szakmájuk képviselője fontosabb, mint a MTESZ-hez tartozás, semmibe vették ezt a határozatot, éppen úgy, ahogy a szövetség is reagált minden kezdeményezésükre.

1998. február 27-én a Kincstári Vagyonkezelő Igazgatóság Budapest – Pest Megyei Hálózati egysége részére határidőre megküldtük a Magyarhoni Földtani Társulat igénybejelentését a Bp. II. Fő u. 68. sz. ingatlanban történő tulajdonszerzésre.

Az indoklásban megírtuk: *„tisztaban vagyunk azzal, hogy az általunk elfoglalt és igényelt irodahelyiségekre a MTESZ is benyújtja igényét. Megírtuk, hogy Társulatunk a MTESZ-nek 1948. (alapítása) óta tagja. Azóta mindig a MTESZ-nek kezelésbe adott, de a tagegyesületek elhelyezését biztosító, állami tulajdonú, ingatlanokban, saját Alapszabályunkban rögzített céloknak megfelelően működünk. Szükségesnek érezzük nagy múltú, 1848-ban alapított Társulatunk és annak tagsága érdekét az aláírók Dr. Bérczi István elnök és Dr. Császár Géza főtitkár nevében képviselni.”*

Két év múlva, 2000. március 24-én a Kincstári Vagyon Igazgatóság Általános vezérigazgató helyettese döntésről az alábbiak szerint tájékoztatta Társulatunkat.

„Tisztelt Elnök Úr!

*Tájékoztatom, hogy az 1997. évi CXVII. törvényt módosító 1999. évi CVII. törvény rendelkezései alapján a fenti iktatószám alatt nyilvántartásba vett ingatlan megszerzése iránti igényét megvizsgáltam és megállapítottam, hogy az a jogszabályi feltételeknek megfelel és így az **ingyenes vagyonátadásnak nincs akadálya.**” (kiemelés a szerzőtől).*

Ezután a szerződéskötéshez szükséges dokumentumokat megküldtük.

A szerződés megkötése előtt azonban kiderült, hogy a Fő u. 68. sz. irodaházhoz tartozó telek tulajdonviszonyai rendezetlenek. A telek egy része nem az állam, hanem a II. kerületi önkormányzat tulajdonaként van bejegyezve a Fővárosi Kerületek Földhivatalánál. Így a szerződéskötés elhalasztódott.

Újabb eltelt 4,5 év után 2004. október 11-én a Kincstári Vagyon Igazgatóság Vezérigazgatója tájékoztató levelet küldött, melyben értesítette Társulatunkat, hogy a tulajdonba adáshoz szükséges nélkülözhetetlen telekegyesítést a Fővárosi Kerületek Földhivatal végrehajtotta, így a tulajdonjog átruházása lehetővé vált.

Igénybejelentés ismételt megerősítését és szükséges igazolások beküldését kérték. 2004. november 3-ára, amit teljesítettünk.

A Kincstár részéről történő személyes ellenőrzés, valamint a szerződéstervezet elfogadása után, az eredeti igényléshez képest hét év múlva **2005. március 31-én az ingyenes vagyonátadási szerződés aláírása került.**

Aláírók a Társulat részéről: BREZSNYÁNSZKY Károly elnök, ellenjegyző HOLLÓSI István ügyvéd.

A szerződés rögzítette:

„A Magyarhoni Földtani Társulat a tulajdonszerzéshez szükséges törvényi feltételeket teljesítette, ezért igénybejelentése és kiegészítő igénybejelentése alapján a KVI vagyonezelésében lévő ingatlan 28/3071 tulajdoni hányadát, a Tv. 12. §-ára figyelemmel a jelen szerződéssel ingyenesen a Tulajdonszerzőnek átadja, amely természetben a 1027 Budapest Fő u. 68. sz. alatt található ingatlanban pincerész 2/30., I. e. 101, 102, 103, 111. számú helyiségeket foglalja magában, összesen 68 m² területtel, hozzá tartozik a közös tulajdonból 91/10 000 eszmei hányad.”

Kikötések:

– Az alapszabályban foglalt működés céljainak biztosítására a szerződéskötéstől számítottan 15 évig terjedő időtartamra elidegenítési és terhelési tilalom keletkezik, melyet a Magyar Állam javára kell bejegyezni,

– 2004. óta az ingatlan „történeti–régészeti jellegű védett” terület, erre vonatkozó rendelkezéseket be kell tartani,

– az ingatlant csak a Társulat elhelyezésére és az Alapszabályban meghatározott működési célját szolgáló tevékenység folytatására használhatja, ezt a KVI ellenőrizheti.

Így történt, hogy a Budapest II. Fő u. 68. sz. MTESZ irodaházban öt tulajdonos lett. A MTESZ, a Magyarhoni Földtani Társulat és további három tudományos egyesület.

Sajnáljuk, hogy ebből a lehetőségből a többi tagegyesület kimaradt. Nem érthető, hogy miért nem cselekedtek. A MTESZ továbbra is arra törekedett, hogy az ingatlan kizárólag a saját tulajdona legyen.

2008. január 23-án, HAAS Jánost a Társulat elnökét, vételi ajánlattal keresték meg. Ajánlatot tettek, hogy 32 823 185,- Ft-ért megvásárolják a tulajdonrészünket.

Hosszas tárgyalások, elidegenítési tilalom alóli felmentési kérelem megszerzése után 2008. március 26-án 35 000 000,- Ft vételár elfogadása és a MTESZ és Társulatunk közötti adásvételi szerződés aláírása megtörtént.

2008. januárban a Társulat új ügyvezető igazgatója KRIVÁNNÉ HORVÁTH Ágnes nem könnyű, de lelkesítő feladatot kapott. A titkárság elhelyezésére, és kisebb találkozók lebonyolítására is alkalmas, könnyen elérhető ingatlan megtalálása volt a feladat.

A Budapest I. kerület Csalogány utca 12. I. em. 1. sz. lakás erre a célra megfelelő volt, így a megszokott környéket sem kellett elhagyni.

Az új ingatlan adásvételi előszerződése 2008. augusztus 22-én aláírásra került.

Az ingatlan adatai: „Budapest I. kerület 13902/A/11 hrsz-ú, 88 m² alapterületű, két és fél szoba összkomfortos társasházi öröklakás az alapító okirat szerint hozzátartozó mellék-helyiségekkel és a közös tulajdonból hozzátartozó 235/10000 eszmei tulajdoni hányaddal együtt, mely természetben a 1055 Bp. Csalogány u. 12. I. em. 1. szám alatt található.”

Vételár: **30 100 000,- Ft** volt. Aláíró a Társulat részéről HAAS János elnök.

Bizonyos átalakítások után, a költözés és a berendezkedés megtörtént.

A Társulat Tagsága az új helyet megszokta és megszerette.

2021. évben záró jelentés készült Magyar Nemzeti Vagyonkezelő felé az ingatlanról, ezzel a 15 éves elidegenítési tilalom ideje lejárt.

Kedves Olvasó!

Amikor ez a történet elkezdődött 1998-ban a Magyarhoni Földtani Társulat alapításának **150.** évfordulóját ünnepelte. Most 2023-ban a **175.** évforduló méltó megünneplésére készülünk.

A MTESZ-t az elmúlt évtizedben felszámolták, a Kossuth téri székházat elbontották, a Fő u. 68. pedig romlásra ítélve jelenleg üresen áll.

A Társulatunk székhelyén, a Csalogány utcai saját tulajdonú ingatlanunkban 15 éve rendezett, kulturált és elégséges körülmények között továbbra is működünk az elődeink által meghatározott célok megvalósítása érdekében.

Köszönet illeti a „harcos” időkben tisztségben lévő, BÉRCZI István elnök urat, CSÁSZÁR Géza főtitkár urat, akik felismerték és vállalták a küzdelmet a sokkal nagyobbak és erősebbnek látszó 1948-ban alapított Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségével szemben.

Jó tudni, hogy a később megválasztásra került elnökök, főtitkárok is szívügyüknek tartották ezt a lehetőséget.

Igaza volt a korábbi három cikluson át elnöklő DANK Viktor barátunknak, aki a kezdő titkárt arra tanította, jegyezze meg: *„A Magyarhoni Földtani Társulat 100 éve volt, amikor a MTESZ még nem, és még 100 év múlva is lesz, amikor a MTESZ már nem.”*

Azt kérem és kívánom, hogy nagy múltú Társulatunkban, mindig legyenek olyan személyek, akik felismerik a lehetőségeket, az idők változásait és szakmájuk iránti szeretettel, elhivatottan tesznek azért, hogy e történelmi távlatokat felölelő Magyarhoni Földtani Társulat tovább éljen.

Jó szerencsét!

ZIMMERMANN Katalin
a MFT 1986–2007 közötti
ügyvezetője